

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 10 września 1998 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - A. Wypiórkiewicz (spraw.)

Sędziowie: SN - A. Górski

SN - B. Myszka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 września 1998 r.
sprawy z powództwa Gminy W.
przeciwko Stowarzyszeniu [...], Zarząd Krajowy w W. i Wojewódzki w [...]
o eksmisję
na skutek zażalenia pozwanego
od postanowienia Sądu Wojewódzkiego w W.
z dnia 30 kwietnia 1998 r., sygn. akt II Cz [...]

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Zażalenie pozwanego Stowarzyszenia [...], przedstawione Sądowi Wojewódzkiemu do rozpoznania, poprzedziły następujące czynności procesowe.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo Gminy W. o wydanie nieruchomości, a następnie odrzucił apelację strony pozwanej od wyroku jako niedopuszczalną, gdyż wniesiona została przeciwko uzasadnieniu orzeczenia. Sąd Wojewódzki oddalił zażalenie pozwanego Stowarzyszenia, które od tego postanowienia wniosło kasację. Sąd Wojewódzki, postanowieniem z dnia 19 lutego 1998 r., kasację odrzucił przyjmując, że w sprawie o wydanie nieruchomości i przy wskazanej przez stronę pozwaną wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 900 złotych kasacja nie przysługuje ze względu na treść art. 393 pkt 1 kpc. W dniu 20 marca 1998 r. pełnomocnik pozwanego otrzymał odpis postanowienia z uzasadnieniem o odrzuceniu kasacji i w dniu 24 kwietnia 1998 r. wywiódł kasację. Sąd Wojewódzki, postanowieniem z dnia 30 kwietnia 1998 r., odrzucił ją przyjmując, że od postanowienia w przedmiocie odrzucenia kasacji przysługuje wyłącznie zażalenie, natomiast nie przysługuje kasacja. Gdyby zaś potraktować kasację jako w istocie zażalenie, to byłoby ono skazane również na odrzucenie jako wniesione po upływie ustawowego tygodniowego terminu liczonego od doręczenia postanowienia (art. 394 § 2 kpc).

W zażaleniu pozwane Stowarzyszenie domaga się jego zmiany względnie, uchylenia, jak też poprzednich postanowień i nadanie sprawie właściwego biegu. Skarżący utrzymuje, że na postanowienie sądu o odrzuceniu kasacji służyć stronie zarówno zażalenie, jak też kasacja, przeto odrzucenie wniesionej kasacji było czynnością wadliwą. Kasacja ta bowiem odpowiadała warunkom określonym w art. 392 §1 kpc. Zresztą sam przewodniczący w postępowaniu naprawczym, zmierzającym do usunięcia braków formalnych wniesionego środka odwoławczego, traktował go jak kasację, mylnie informując skarżącego, co z kolei wyklucza jego winę. Sąd mógł też potraktować kasację jako

zażalenie. W takim stanie rzeczy Stowarzyszenie dopatruje się „złamania zasad” art. 45 ust.1 Konstytucji oraz art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przytoczona w zażaleniu argumentacja zawiera sprzeczności. Z jednej bowiem strony skarżący dowodzi, że na postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu kasacji służy także kasacja, oprócz zażalenia, a z drugiej przypisuje przewodniczącemu udzielenie stronie skarżącej błędnej informacji przez potraktowanie wniesionego środka odwoławczego jako kasacji. Należy już tu zaznaczyć, że z przebiegu czynności wynika, iż w związku z wpływem kasacji pozwanego od postanowienia Sądu Wojewódzkiego z dnia 19 lutego 1998 r. nie zostały podjęte czynności uregulowane w art. 130 kpc, gdyż wniesiony środek odwoławczy spełniał warunki formalne i został opłacony. Wobec tego skierowany ku czynnościom przewodniczącego zarzut jest bezpodstawny w odniesieniu do zaskarżonego orzeczenia. Natomiast prawdą jest, że przewodniczący wezwał pełnomocnika Stowarzyszenia do usunięcia braku oznaczenia wartości przedmiotu zażalenia pod rygorem odrzucenia kasacji wniesionej od postanowienia Sądu Wojewódzkiego oddalającego zażalenie za odrzucenie apelacji, ale te czynności nie dotyczą rozpoznawanego zażalenia. Poza tym czynność przewodniczącego była prawidłowa i w pełni uzasadniona stanem sprawy.

Wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego stronie służy wyłącznie zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające kasację. Kwestia ta została wyraźnie uregulowana w art. 393¹⁸ kpc. Wymieniony przepis stanowi, że zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na odrzucenie kasacji. Zamieszczony w nim wyraz „tylko” oznacza tyle, że od innych postanowień sądu drugiej instancji zażalenie nie służy. Wprowadzenie omawianego unormowania jasno wskazuje, że ustawodawca wyłączył spod działania art. 392 § 1 kpc postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające kasację.

Jest to postanowienie, które kończy postępowanie w sprawie, a wobec tego brak uregulowania, jakie przyjmuje art. 393¹⁸ kpc, pozwalałoby przyjąć, że na odrzucenie kasacji służy stronie kasacja. Skoro zaś przepis ten został wprowadzony, to takie unormowanie wyraża wolę ustawodawcy dopuszczającą jedynie zażalenie. Nie ma zresztą jakichkolwiek racji uzasadniających wielość środków odwoławczych od postanowienia sądu drugiej instancji odrzucającego kasację i takiego zamiaru ustawodawczego nie można dopatrywać się w przyjętym unormowaniu.

Sąd Wojewódzki prawidłowo potraktował wniesiony przez pełnomocnika stowarzyszenia środek odwoławczy jako kasację zgodnie z oznaczeniem pisma, gdyż skarżący zamiast wnieść zażalenie dopełnił taką czynność procesową. Prezentowane przez skarżącego stanowisko co do dopuszczalności kasacji od postanowienia sądu drugiej instancji odrzucającego kasację pozwala przyjąć, że zachodziła tu pełna zgodność oznaczenia pisma z jego istotą procesową. Już z tej zasadniczej racji art. 130 § 1 zd. II kpc nie miał zastosowania.

Jeżeli strona korzysta nieprawidłowo z przysługującego jej prawa do zaskarżenia orzeczenia sądowego i w związku z tym spotyka się z zasadnym odrzuceniem wniesionego przez nią środka, to nie może skutecznie odwoływać się do art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jak też do art 6 ust.1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. z późn. zm. (Dz.U. z 1993 r, Nr 61, poz. 284) dla wykazania, że została pozbawiona możliwości sprawiedliwego rozpatrzenia jej sprawy przez wyższą instancję sądową. Przysługujące obywatelowi prawo do sądu powinno być bowiem wykonywane w sposób liczący się z obowiązującym w państwie ustawowym porządkiem w odniesieniu do procedur sądowych.

W końcu, w związku z dalszymi zarzutami zażalenia, należy stwierdzić, że skutek prawny wywołany uchybieniem terminu (poz. art. 167 kpc) jest niezależny od przyczyny opóźnienia. Liczy się bowiem sam fakt przekroczenia terminu. Natomiast charakter przyczyny może mieć znaczenie dla powstania

ustawowej podstawy jego przywrócenia. Zgodnie z treścią art. 168 § 1 kpc sąd może postanowić przywrócenie terminu, jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności bez swojej winy. Stąd też skarżący również bezskutecznie utrzymuje, że do uchybienia terminu doszło bez winy strony.

Z tych zasad i na podstawie art. 393¹⁹ kpc w związku z art. 391 kpc, art. 397 §2 kpc i art. 393¹² kpc. Sąd Najwyższy oddalił zażalenie, gdyż nie ma ono usprawiedliwionych podstaw.

T e z a

Jeżeli strona korzysta nieprawidłowo z przysługującego jej prawa do zaskarżenia orzeczenia sądowego i w związku z tym spotyka się z zasadnym odrzuceniem wniesionego przez nią środka, to nie może skutecznie odwoływać się do art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jak też do art. 6 ust.1

Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r, (Dz.U. z 1993 r, Nr 61, poz. 284) dla wykazania, że została pozbawiona możliwości sprawiedliwego rozpatrzenia jej sprawy przez wyższą instancję sądową.

aw